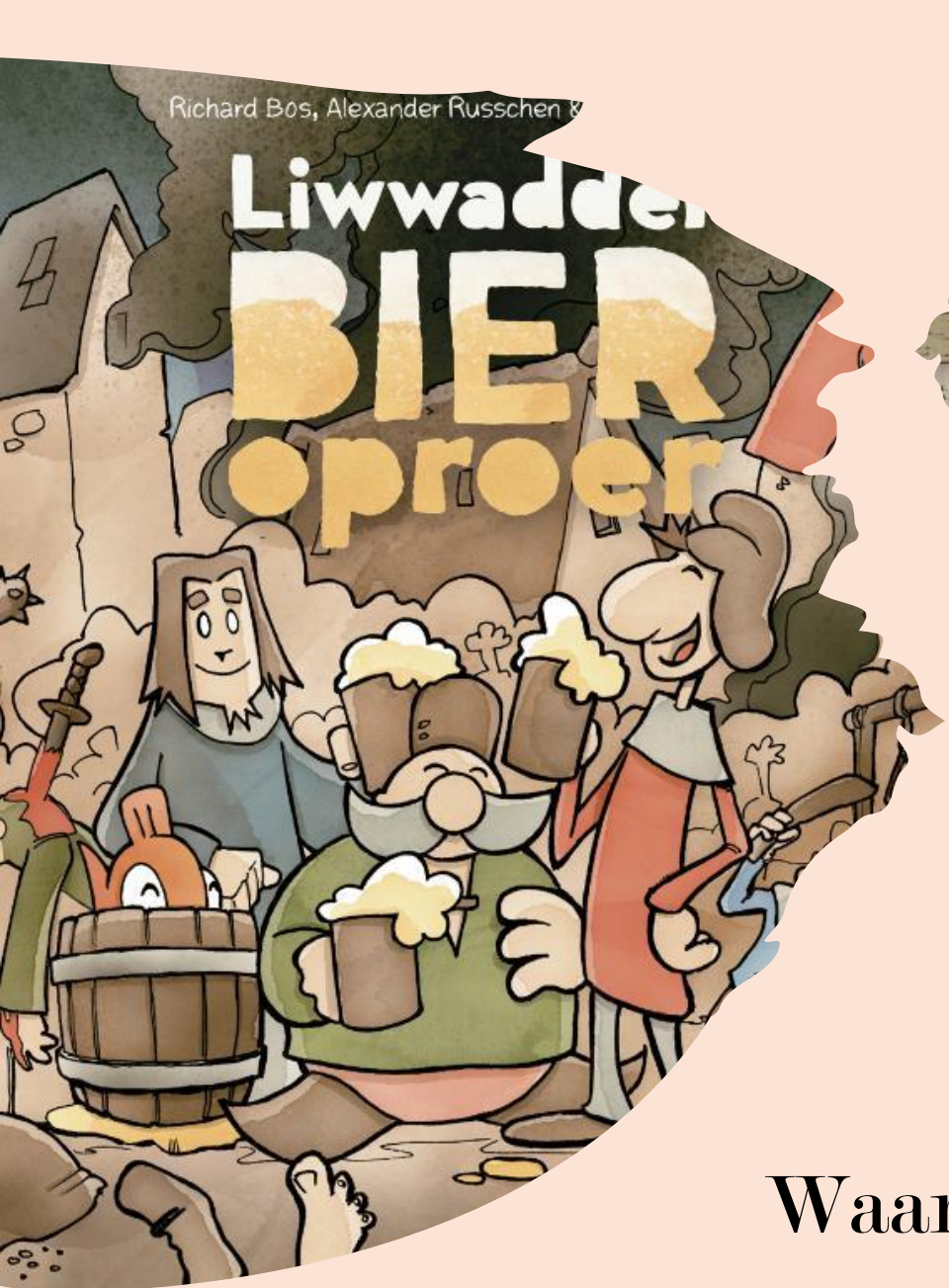

Het Bieroproer van Leeuwarden in 1487

Waarom bier tot een volksopstand leidde

Korte video over het Bieroproer

<https://mudhoen.com/bieroproer/index.html>

Hoe begon het Bieroproer?

- In 1487 verbood Leeuwarden het schenken van bier, dat niet uit de stad kwam (protectionisme).
- Maar een herbergier gaf toch Haarlems bier aan een paar Schieringer boeren. Verboden!
- De stadsbrouwers (Vetkopers) waren boos. Want doordat hun bier niet verkocht werd, kregen zij geen inkomsten.
- De stad dacht: dit is een provocatie van de Schieringers.
- Gevolg: gevechten, een belegerde stins en een vijandig leger valt de stad aan.

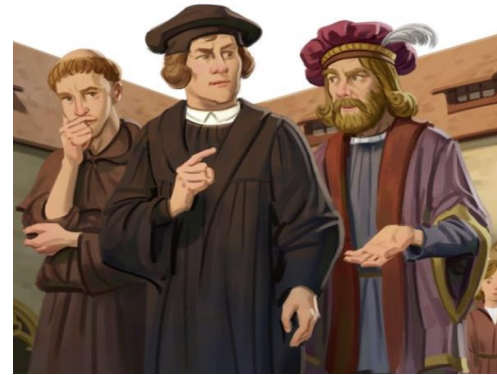
De Brol in Leeuwarden
Met rechts de Bierkelders,
waar het bier werd
opgeslagen.

Schieringers vs. Vetkopers...

Waarom waren ze vijanden?

- Friesland had in de middeleeuwen geen centraal gezag, zoals een koning, keizer, hertog, etc.
- In plaats daarvan hadden machtige families veel invloed.
Deze families raakten verdeeld in twee kampen:
 - Schieringers
 - Vetkopers
- Ze wilden beide macht over Friesland hebben.

Schieringers

Vetkopers

Meer op het platteland

Meer in de stad

Samen met kloosters
(Schiermonnikoog)

Samen met handelaren
(kooplieden)

Willen zelfstandigheid

Willen centraal gezag

Traditionele adel en kerk

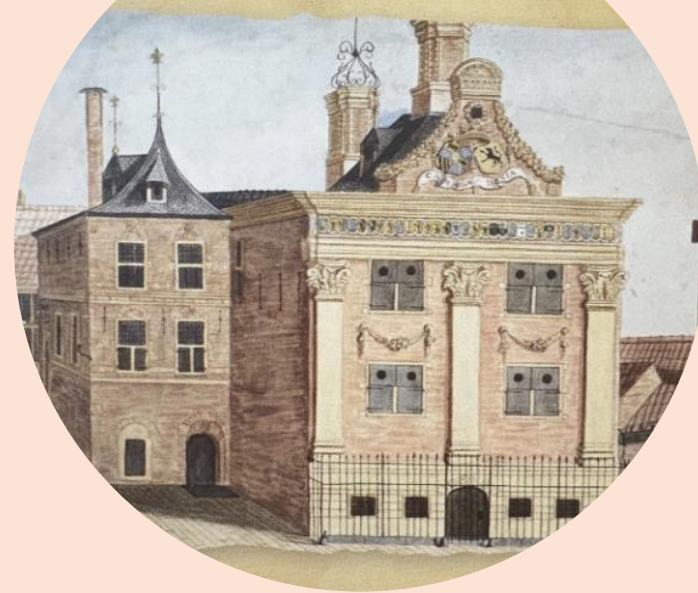
Nieuwe rijke burgers

Wie waren erbij betrokken?

- De bierdrinkende boeren hoorden bij de Schieringers, onder leiding van edelman Juckema.
- Ze vluchtten naar het huis van mede-Schieringer Pieter van Cammingha.
- Cammingha weigerde ze uit te leveren aan de woedende menigte van Vetkopers.
- Spanning tussen Schieringers en Vetkopers.

Stins

Het versterkte huis of kasteel van de Cammingha's. Het werd Amelandshuis genoemd.

Een monnik uit het Jacobijner klooster gaf tien jaar later een verklaring. Dat Pieter Cammingha juist niet voorbereid was. En zelf ook bang was geweest voor het geweld.

Het familiewapen van de Cammingha's

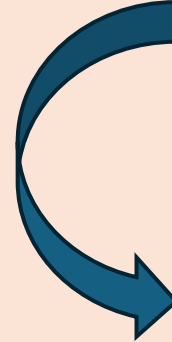
Dit wordt nu gebruikt als logo van voetbalclub SC Cambuur.

Hoe liep het af?

En waarom interessant?

- De boeren werden beschermd in de stins. Maar het huis werd belegerd door woedende Vetkopers.
- Een leger van Schieringers kwam de boeren en Cammingha te hulp. Ze vielen Leeuwarden binnen. Resultaat: doden, gewonden en vernielingen.
- De spanningen in Friesland bleven daarna hoog. Totdat een Duitse hertog van het Heilige Roomse Rijk een einde aan de burgeroorlog maakte. Hij vestigde een centraal gezag.
- Laat zien hoe een klein verbod grote gevolgen had. En toont de rol van macht, groepen en belangen.
- Geschiedenis heeft meerdere kanten.

Het Amelandshuis is er niet meer. Er staat nu een ander gebouw op die plek. Daarop zijn de wapenstenen van de voormalige stins aangebracht. Te zien op: Voorstreek 62.

OPDRACHT

Breng het bieroproer tot leven!

Stel je voor: Je bent in Leeuwarden, in het jaar 1487. De stad is onrustig, er is gedoe om bier en de spanning loopt hoog op... Het Bieroproer barst los!

WAT GA JE DOEN?

- Kies en kant: je bent een Vetkoper of een Schieringer. En geef hem/haar een naam.
- Kies een spannend of belangrijk moment uit het Leeuwarder Bieroproer.
- Verbeeld deze scène op een creatieve manier. Je kunt kiezen uit een:
 - verhaal
 - dagboekfragment
 - brief
 - stripverhaal
- Dit moet erin staan:
 - uitleg wat de aanleiding van het Bieroproer was
 - wat jij denkt dat jouw personage in deze scène heeft gedaan/meegemaakt/gezien
- Wees creatief! Geschiedenis heeft meerdere kanten en wellicht is jouw idee ook echt gebeurd. Wie zal het weten?

Meer uitleg staat op het opdrachtblad!

